

Tarptautinis simpoziumas

Terminologija ir žinios

AUŠRA RIMKUTĖ-GANUSAUSKIENĖ

Vytauto Didžiojo universitetas

2014 m. birželio 6–8 dienomis Rusijos mokslų akademijos V. V. Vinogradovo rusų kalbos institute vyko IV tarptautinis simpoziumas *Terminologija ir žinios*. Jame dalyvavo Kinijos, Rusijos, Ukrainos, Baltarusijos, Suomijos ir Lietuvos terminologai.

Tarptautinį simpoziumą pradėjo ir jo dalyvius pasveikino organizatoriai: V. V. Vinogradovo rusų kalbos instituto Terminologijos centro vadovas habil. dr. S. Šelovas, centro mokslininkas dr. A. Cumariovas ir Heilongjiango universiteto Rusų kalbos, literatūros ir kultūros centro (Kinija) tyrėjas dr. J. Cisunas su kolega Č. Šupu.

Pirma simpoziumo diena buvo skirta plenariniams pranešimams. Iš viso jų perskaityta 10. L. Aleksiejeva ir S. Mišlanova (Permė, Rusija) savo pranešime daug dėmesio skyrė termino kalbiniam substratui. I. Kazimirova (Kijevas, Ukraina) pristatė terminografijos padėtį Ukrainoje. Mokslininkė paminėjo, kad ukrainiečių terminografijai įtakos turėjo rusų, lenkų ir vokiečių patirtis. J. Cisunas apžvelgė nuo 1960 m. išleistus terminologijos žodynus, jų rengimo problemas. L. Beliajeva (Sankt Peterburgas, Rusija) aptarė automatinės termino atrankos iš tekstų procedūras. G. Ivanova (Kirovas, Rusija) kalbėjo apie darybinius sinonimus ir darybinius variantus kalbotyroje, bandė, remdamasi pavyzdžiais, apibrėžti jų ribas. L. Krysinas (Maskva, Rusija) pranešimas buvo skirtas saviems ir svetimiams terminams terminų sistemoje aptarti. L. Manerko (Maskva) ir A. Šarapovas (Riazanė, Rusija) analizavo kognityvinės-komunikacinės terminologijos principus. K. Averbucho pranešimas buvo skirtas žymiam terminologijos pradininkui ir esperantininkui E. Drezenui. V. Tabanakova iš Tiumenės (Rusija) kalbėjo apie kalbines ir filosofines paradigmas terminologijoje, jų sąsajas ir integraciją. S. Vinogradovas (Žemutinis Naugardas, Rusija) kėlė terminų tikslumo klausimą, juk praktiniame terminų norminimo darbe tai yra labai subjektyvus ir gana sunkiai pasiekiamas dalykas. Taigi plenariniai pranešimai buvo skirti įvairioms terminologijos problemoms aptarti: termino sampratai, tikslumui, jo

išskyrimui tekste, terminų kilmės klausimams, terminijos šaltiniams, polisemijai, sinonimijai, variantams, taip pat terminografijai ir kt.

Antrą konferencijos dieną darbas vyko keturiuose sekcijose. Keturi pranešimai (O. Burdinovos ir S. Mišlanovos, taip pat M. Lazariovos iš Permės, V. Ikonikovos ir E. Kakzanovos iš Maskvos) buvo skirti kognityvinės terminologijos problemoms nagrinėti. Tiek pat pranešimų skaityta antroje sekcijoje, skirtoje terminologijai ir bendrajai leksikai: S. Šelovas, kaip ir L. Ryčkova (Gardinas, Baltarusija), nagrinėjo specialiąją leksiką žodynuose, L. Šestakova (Maskva) dalijosi terminų, surinktų poetų tekstuose, analizės principais, E. Sorokina (Maskva) kalbėjo apie polisemijos ir homonimijos atsiradimą. Atskirų mokslo sričių terminija analizuota trečioje sekcijoje. Lietuvių religijos terminijos raidą 1800–1882 m. išleistuose katekizmuose aptarė šios apžvalgos autorė. Ekonomikos leksiką nagrinėjo N. Karpuchina (Maskva). E. Lazutkina aptarė sakinių semantinės struktūros modelius. N. Kozlovskajos (Sankt Peterburgas) pranešime aptartos rusų religinės filosofijos terminų ypatybės. Paskutinėje sekcijoje „Terminologinė leksikografija. Taikomoji terminologija“ D. Džianpingas (Pekinas, Kinija) kalbėjo apie tradicinės kinų medicinos terminų standartizaciją. I. Kudaševs (Kouvola, Suomija) pranešime aptartas specialiosios leksikos pateikimas turistams skirtame pokalbių žodynėlyje. E. Marina (Žemutinis Naugardas) kėlė teorinius klausimus apie skolinimosi procesus ir skolinius žodynuose. J. Kokorina (Maskva) kalbėjo apie archeologijos žinių perteikimą tezauro tipo terminologijos žodyne, o A. Cumariovas atkreipė visų dėmesį, kaip žodynuose žymima specialioji leksika, davė patarimų, kaip šią leksiką reikėtų pateikti. Iš viso antrą konferencijos dieną perskaityta 17 mokslinių pranešimų.

Šiais metais trečia konferencijos diena buvo skirta ekskursijai į Valujevą, kur apžiūrėtas žymaus XVIII a. kolekcininko grafo Aleksejaus Musinopuškino dvaras. Čia dabar įsikūrusi sanatorija.

Tarptautinis terminologijos simpoziumas buvo naudingas ir įdomus. Jame dalyvavo įvairių Rusijos terminologijos mokyklų atstovų, buvo aptarti patys aktualiausi terminologijos klausimai ir kylančios problemos, pasidalyta praktinio darbo patirtimi, užmegzti glaudūs ryšiai.

Gauta 2014-12-01

Aušra Rimkutė-Ganusauskienė
Vytauto Didžiojo universitetas
Gimnazijos g. 7, LT-44260 Kaunas
E. paštas ausra.rimkute@gmail.com